

De saaledes fremstillede almindelige Bestemmelser om Skolegangsordenen betragtes imidlertid ikke som ufravigelige, og der findes da ogsaa Landet over en Række af Ministeriet approberede afvigende Ordninger, dels saaledes at Skolevæsenet en Del Steder har faaet en saadan Udvikling, at Undervisningstiden har kunnet udvides ud over den anordningsmæssige, dels saaledes at lokale Forhold have gjort Bømpelser af forskellig Art nødvendige. Derfor vil nedenfor nærmere blive gjort Rede ved Omtaalen af den faktiskste Skolegangsorden paa Landet.

Som herhen hørende Bestemmelser skal dernæst nævnes, at der i Henhold til Anordningen 1814 f. L. § 9 ved en hel Skoledag forstaaes 6 Timers Undervisning, for saa vidt angaar Tiden fra 1ste Marts til Udgangen af Oktober, og 5 Timer i den øvrige Tid af Aaret, heri ikke medregnet Undervisningen i Gymnastik, der forudsættes givet uden for den egentlige Skoletid. Medens der for Landets Vedkommende ikke direkte er givet Bestemmelser for det egentlige Timeantal, i hvilket en Lærer er pligtig at undervise, vil det af omstaaende ses, at denne Forpligtelse ved Anvendelsen af den oprindelige i Anordningen 1814 fastsatte Skolegangsorden forudsættes at omfatte 36 Timer om Sommeren og 30 Timer om Vinteren foruden Gymnastikundervisningen, dog saaledes, at Arbejdstiden ogsaa om Sommeren nedsettes til 30 Timer for den Tid, i hvilken ældste Klasse's egentlige Dageantal i Henhold til Anordningens § 13 kan nedsettes til 2. De senere Bestemmelser i Plakat af 27de August 1818 og Lov af 2den Maj 1855 forudsætte ligeledes 36 Timer som Maksimum.

Endnu skal blot i denne Forbindelse bemærkes, at der ved Bekendtgørelse 18de Februar 1860 er givet den almindelige Regel for Fastsættelsen af Ferierne i Landsby-skolerne, at disses samlede aarlige Dageantal ikke maa overstige 119 Dage, saaledes at der altsaa skal holdes Skole i mindst 246 Dage om Aaret.

For Købstædernes Vedkommende bestemmer Anordningen 27de Juli 1814 f. R. §§ 17 og 18, at der i Frikkolen skal finde Hverdagsundervisning Sted, idet nederste Klasse skal undervises om Eftermiddagen 2 Timer hver Dag — dog ikke Lørdag, der er Fridag for denne Klasse — ældste Klasse om Formiddagen 4 Timer hver Dag, i Tiden fra 1ste November til Udgangen af Februar dog kun 3 Timer. Gymnastikundervisningen skal meddeles uden for Skoletiden, jfr. Anordningens § 30. I de saakaldte borgerlige Realskoler for Drengene skal efter Anordningens § 71 hver Klasse undervises 6 Timer daglig. I §§ 19 og 20 gives dernæst Bestemmelser om Ferierne, men disse Regler saavel som de nye angivne om Undervisningstiden ere nu i saa godt som alle Købstæder væsentlig modificerede, efterhaanden som der ved Skolerne ansættes flere Lærere, og Undervisningen samtidig udviklede sig til dens nuværende Standpunkt. Som en særlig herhen hørende Bestemmelse skal blot nævnes, at Lov 8de Marts 1856 § 13 normerer en egentlig Undervisningstid for den enkelte Købstadlærer af 36 Timer mod det i Paragraffen fastsatte Vederlag.

Hvad dernæst angaar Spørgsmaalet om, i hvilket Omfang de oven for fremstillede forskellige Skolegangsordener ere bragte til Anvendelse ved Landets forskellige Skoler, skal man henlede Opmærksomheden paa den ved Bilag IV. givne Oversigt, hvoraf det vil ses, at den i Anordningen af 27de Juli 1814 f. L. § 10 fastsatte Ordning af Skolegangen paa Landet, der kan betegnes ved Formlen $\frac{3-3}{3-3}$, spiller en aldeles overvejende Rolle paa Verne, idet den her er bragt fuldstændig til Anvendelse i 867 af 1213 Skoler — foruden i 102 Klasser med blandet Skolegangsorden —, medens den i Sylland anvendes i kun 137 af 1,900 Skoler — foruden i 90 Klasser i Skoler med blandet Skolegangsorden. Af de 867 Skoler paa Verne have 424 Bømpelsen for ældste Klasse efter Anordningen 1814 § 13 og af de 137 Skoler i Sylland have 2 Skoler denne Bømpelse.

Skolegangsordenen $\frac{4-2}{2-4}$ (Plakat 27de August 1818) har paa den anden Side en væsentlig større Udbredelse i Sylland end paa Verne, nemlig i 728 Skoler i Syl-